

ת"פ 70567/03/22 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת רחובות נגד פלוני

בית משפט השלום בנתניה
ת"פ 70567-03-22 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני
בעניין:
המאשימה
כבוד השופטת, סגנית הנשיא זהר דיבון סגל
מדינת ישראל
יחידת תביעות שלוחת רחובות
ע"י ב"כ עוה"ד קורל טובול
נגד
פלוני
הנאשם
ע"י ב"כ עוה"ד אבי אלפסי

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש בן זוג, לפי סעיפים 380 + 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

2. בין הצדדים לא התגבשה הסכמה לעניין העונש שראוי שיוטל על הנאשם וכל צד טען כראות עיניו וכמיטב שיקול דעתו המקצועי.

כתב האישום

3. ביום 21.1.2022 בשעה 16:58 לערך, תקף הנאשם את המתלוננת, הכה בפניה מספר פעמים באמצעות מכות אגרופ, חנק אותה באמצעות ידיו. בתגובה בעטה בו המתלוננת באמצעות רגלה לצורך הגנה עצמית וזאת על רקע חוסר שביעות רצונו של הנאשם מאי הכנת הבית לקראת סעודת שבת. הנאשם במעשיו, גרם למתלוננת מכאוב באף, במצח וסימן אדום בגרון.

טיעוני הצדדים לעונש

4. המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, ובהם זכותה של המתלוננת לכבוד, להגנה על חייה ושלמות גופה וכן זכותה לשלווה ולתחושת ביטחון. בסקירת נסיבות ביצוע העבירה הפנתה המאשימה לעיקרי הכרעת הדין והדגישה את החומרה היתרה הגלומה באלימות גבר כלפי בת זוגו ואם ילדיו, וזאת על רקע עניין פעוט ערך. אליבא המאשימה יש לקבוע את המתחם בין מספר חודשי מאסר ועד 14 חודשי מאסר בפועל. עמדתה תמכה בפסיקה.

5. באשר לקביעת העונש בגדרי המתחם. המאשימה זקפה לזכות הנאשם את גילו, העדר הרשעות קודמות,

עמוד 1

תפקודו המקצועי התקין ועמדת המתלוננת. לחובתו זקפה את חוסר התובנה לחומרת המעשים והעדר אופק שיקומי. המאשימה הזכירה כי הנאשם בחר לנהל את משפטו עד תום, ולכן אינו זכאי להקלה הניתנת למי שמודה, מביע חרטה וחוסך שמיעת עדויות.

6. מטעמים אלו, טענה המאשימה כי העונש הראוי לנאשם הוא חמישה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, ככל שימצא מתאים על ידי הממונה. אם לאו עתרה לכך שהעונש ירוצה מאחורי סורג ובריח. משום שבני הזוג משקמים את חייהם, לא עתרה המאשימה לרכיב כלכלי.

7. ההגנה טענה כי בנסיבות העבירה עמדת המאשימה להשתת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות היא הוגנת וראויה, אך הסתייגה מפרק הזמן המבוקש. בתוך כך נטען כי עסקינן באירוע נקודתי ולא מתמשך, ברקע תקופה משברית ומורכבת בין בני הזוג, במהלכה אף היה מעורב הנאשם בתאונה קשה. מכאן התמקד הטיעון בנסיבות המצדיקות השתת עונש מאסר מתון, בהן גילו של הנאשם, העדר הרשעות קודמות, הניסיון לשקם את הזוגיות, וכן עשייתו בחייו - שירות צבאי מלא, תואר ראשון בחינוך וחברה, התנדבות ותעסוקה (לא הוצגו מסמכים).

8. מטעמים אלו, העונש הראוי לנאשם, כך לדברי בא כוחו הוא מאסר בן חודשיים ימים לריצוי בעבודות שירות ורכיבי ענישה נוספים.

9. המתלוננת העידה את הדברים הבאים: "היחסים ביני לבין בעלי טובים, אנו חיים ביחד, הוא גר בשכירות וגם אני אבל אנו הרבה ביחד, הולכים לטיפול זוגי. מטפלים בילדים ביחד. אנו הולכים פעם בשבוע, פעמים בשבוע. תלוי. פעם אחרון היינו ביום רביעי האחרון. המטפל גבר. אין לי מסמך. זה בירושלים או ביד בנימין. אני עובדת בתור סייעת. יש לנו שני ילדים בני חמש ושנתיים. אם עובד מסתדרים, אם לא יעבוד [הנאשם] לא נסתדר. אני מבקשת שתקלו לו בעונש, אנו רוצים לשקם את החיים שלנו ולהתקדם. הנאשם לא ביקש ממני להגיד את זה, אני אומרת מעצמי, נכון היתה לו מעידה אבל הוא בעל טוב ואבא טוב".

10. הנאשם בדברו האחרון אמר את הדברים הבאים: "אני התחלתי את הטיפול לפני, אח"כ אשתי הצטרפה, יש לנו הרבה שיחות. זה יעוץ לא טיפול. זה יעוץ זוגי. התחלתי לפני חג פורים. זה טיפול פרטי אני משלם 400 ₪ לפגישה. המטפל הוא הרב שמואל מירושלים. אני יכול להביא ממנו אישור. אני רוצה להביא עדות אופי אם אפשר. לגבי עבודות שירות חוזר על זה, נכון אין לי בעיה לעבודות שירות, אבל אחרי העבודה אם אפשר. התחלתי עבודה חדשה לא רוצה להתפטר ולהיכנס למצב כלכלי לא טוב. אם אפשר אחרי שעות העבודה, מוצ"ש ימי שישי לא עובד, אני יכול ביום שישי מהבוקר עד הערב. הייתי מועמד לנחשון, בגלל המקרה הכל נהרס לי. יש לי תואר ראשון, אני לא עובד בזה. בגלל התיק הזה הכל נהרס לי. אני רוצה נוער בסיכון, משהו קהילתי. יש לנו שני ילדים, אנו רוצים לגדל אותם בטוב. אני מבקש להתחשב. תסתכלו על ההיסטוריה שלי וגם להביא עדות אופי אם אפשר".

דיון

קביעת מתחם העונש ההולם

11. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה ותוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם זכותה של המתלוננת לכבוד, להגנה על חייה ושלמות גופה וזכותה לשלוות נפש ותחושת ביטחון.

13. אלימות במשפחה היא בעיה חברתית אקוטית ובעלת פנים רבות, היא חוצה מגדרים, מעמדות ופוגעת ללא הבדל בשכבות שונות באוכלוסייה. תופעה זו הפכה להיות חזון נפרץ במחוזותינו והיא גובה מחיר כבד מקורבנות העבירה, ועל כך נכתב רבות. לכן, תפקידו של בית המשפט במאבק בתופעה זו הוא בהטלת עונשים מרתיעים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריין האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה. ראו ע"פ 3011/17 פרץ נ' מדינת ישראל (31.1.2019) וכן ע"פ 340/21פ מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.2021) בו נקבע:

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה - ואלימות בין בני זוג בפרט - על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון של בני המשפחה - וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף (ראו והשוו רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019))."

מדיניות הענישה הנהוגת

14. בטרם נדון בפרטי המקרה הקונקרטי, תוצג פסיקה שיש בה ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלימות במשפחה וזאת ככלי עזר ושיקול בקביעת מתחם העונש הראוי. בעבירות מסוג זה, אפשר למצוא מנעד של עונשים החל ממאסרים מותנים ועד מאסרים בפועל והדבר תלוי כמובן בנסיבות המעשה והעושה. חלק מהמקרים שיובאו להלן חמורים בהרבה מעניינו של הנאשם וחלקם פחות. הדבר כמובן נלקח בחשבון ובהתאם מבוצעות ההתאמות הנדרשות. חרף חוסר הזהות בין המקרים אפשר להבחין כי על רקע התגברות מעשי האלימות נגד נשים והמחיר הכבד שמשלמות נפגעות העבירה, ניכרת מגמת החמרה ברורה בענישה, גם כאשר מדובר בנאשמים נעדרים עבר פלילי.

15. רע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.2019) - המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות איומים ותקיפה סתם. עבירת האיומים בוצעה כלפי גרושתו וחברותיה, ועבירת התקיפה סתם בוצעה כלפי בן הזוג של אחת מהחברות, לאחר שהנאשם לא הצליח ליצור קשר עם גרושתו על מנת לתאם החזרת בתו הקטנה לרשותה. המבקש נעדר הרשעות קודמות, נדון לשלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת הרשות לערער;

16. רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2016) - המבקש הודה והורשע בתקיפת בת זוג, "דחף את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה". בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו על דרך של עבודות שירות ועד לארבעה עשר חודשי מאסר וענישה נלווית. נשקלו נסיבות לקולה, הנתק שבין הנאשם למתלוננת והעדר הרשעות קודמות,

ולחומרה היעדר הבעת חרטה מצד המבקש. על המבקש נגזר עונש מאסר בן שישה חודשים ורכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש נדחה. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה והודגש הצורך בגינוי חריף של מעשי המבקש ועל ענישה שתהלום את חומרתם;

17. רע"פ 303/16 טלקר נ' מדינת ישראל (13.1.2016) - המבקש הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת בת זוג בכך שדחף את רעייתו, אשר כתוצאה מכך מעדה ונפלה על הרצפה. מיד לאחר מכן בעט בה הנאשם בעודה מוטלת על הרצפה. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם בין מאסר על תנאי ועד שנת מאסר בפועל. שירות המבחן המליץ על עונש מוחשי ומציב גבולות. על הנאשם הושתו חמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות לערער, תוך שנקבע כי עונשו של המבקש נמצא על הצד המקל ביחס לחומרת מעשיו;

18. ראו גם עפ"ג (מרכז) 38706-12-21 סבתהו נ' מדינת ישראל (7.3.2022); עפ"ג 63660-03-22 שגית לוי נ' מדינת ישראל (20.6.2022); עפ"פ 45513-05-22 מרמלשטיין נ' מדינת ישראל (30.10.2023); עפ"פ 1616-12-20 (מחוזי מרכז) פיקדו נ' מדינת ישראל (15.2.2021); עפ"ג (מרכז) 40581-08-20 אלולו נ' מדינת ישראל (17.11.2020); עפ"ג (מרכז) 22674-12-19 אבו סלימאן נ' מדינת ישראל (25.2.2020); ת.פ. (רחובות) 11561-05-20 מדינת ישראל נגד עסיס (13.9.2021); ת"פ (ראשל"צ) 18575-07-19 מדינת ישראל נ' פלוני (26.01.2020); ת.פ. (רחובות) 69862-09-16 מדינת ישראל נ' פלוני (19.2.2018); ת.פ. 28285-02-19 מדינת ישראל מ' פלוני (11.4.2022); ת.פ. 15032-08-18 מדינת ישראל נ' פלוני (6.2021); ת"פ (ראשל"צ) 35469-02-19 מדינת ישראל נ' ממן (30.5.2021); ת"פ (ראשל"צ) 18575-07-19 מדינת ישראל נ' פלוני (26.01.2020); ת"פ (ראשל"צ) 15864-11-16 מדינת ישראל נ' חלפון (22.1.2019).

העבירה בנסיבותיה.

19. בהכרעת הדין פורטו בהרחבה הרקע והנסיבות עליו נסוב כתב האישום, הראיות והנימוקים אשר היוו את הבסיס להרשעתו של הנאשם. מפאת חשיבותם של הדברים לקביעת המתחם ובהמשך גם לגזירת הדין, ארחיב מעבר למקובל. אדגיש כי לצורך קביעת המתחם בית המשפט נדרש לנסיבות המקרה בכללותן כפי שהוכחו בפניו והוא איננו מוגבל לעובדות כתב האישום כפי שנהוג כאשר ניתנת הודאת נאשם מבלי שנשמעו ראיות.

20. הנאשם פגע בבת זוגו לשעבר, בזכותה היסודית והטבעית לכבוד, לשלמות גופה, רכוש ולביטחונה. העבירה בוצעה בין כותלי הבית, במקום בו אמורה לחוש המתלוננת תחושות ביטחון ומוגנות וכל זאת על רקע חוסר שביעות רצונו של הנאשם מכך שהמתלוננת לא מילאה את התפקידים המיועדים לה, כך לשיטתו, ולא דאגה להכנת סעודת השבת. כפי שעלה בהכרעת הדין, חמתו של הנאשם בערה בו, כשנכנס לביתו ביום שישי ומצא את המתלוננת שוכבת על הספה מבלי שהכינה את ארוחת השבת. בו ברגע הפר הנאשם את האמון ששרר בין בני הזוג, הפעיל את כוחו על המתלוננת שמבחינה פיזית חלשה ממנו, היכה בפניה, מספר פעמים במכות אגרופ וחנוק אותה באמצעות ידיו. המתלוננת נאלצה להתגונן מפניו ובתגובה בעטה בנאשם.

21. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת כאבים בפנים, וכן נותרו על גופה סימנים אדומים. אין צורך

לשער את תחושותיה של המתלוננת במהלך אירוע אלים זה, שכן היא העידה בבית המשפט וסערת הרגשות בה הייתה מצויה סמוך לאירוע, תועדה במצלמת הגוף של השוטרת, ובזמן שהמתלוננת עזבה את ביתה, ממררת בכי, יחפה וכואבת. למרבה המזל, תוצאות המעשה האלים אינן ברף חומרה גבוה והמתלוננת לא נזקקה לטיפול רפואי. עם זאת, יש לזכור כי הפגיעה אינה מתמצה במישור הפיזי והפגיעה הנפשית והמנטלית היא קשה בהרבה. פגיעה זו הנסותרת מהעין, חמורה פעמים רבות מהסימנים שנותרים על גופן של קורבנות עבירות אלימות במשפחה והם גלויים לעין.

22. לאור כל האמור בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר ורכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשם

23. הצדדים לא טענו ואף לא מצאתי אני נסיבות לחומרה או לקולה המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם. לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא' לחוק העונשין) כדלקמן:

24. הנאשם יליד 1989 נשוי ואב לשני ילדים. אין לחובתו הרשעות קודמות. הנאשם בעל תואר ראשון בחינוך ובחברה, שירת בצה"ל, עבד בתור מדריך בפנימייה והתנדב במגן דוד אדום. במועד המתואר בכתב האישום שימש בתפקידו כ.... ב..... לטענתו החל בעבודה חדשה, אך לא הציג אפילו לא מסמך אחד שיש בו לתמוך בטענותיו, על אף פרק הזמן הארוך שמתנהל המשפט ועל אף שגם לאחר הטיעון לעונש ניתנה בידו ההזדמנות לעשות כן.

25. הנאשם ניהל את המשפט עד תומו ללא נטילת אחריות. זוהי כמובן זכות שבדין, ואין בכך, כדי להביא להחמרה בעונשו, אך לבטח הנאשם לא יהיה זכאי להקלה הניתנת למי שמודה, מייתר את הצורך בשמיעת עדויות, מביע חרטה ועושה ככל יכולתו לכפר על מעשיו הרעים ותוצאותיהם (ראו: ע"פ 930/22 אוסמה חטיב נ' מדינת ישראל סעיף 25 (13.7.2022)).

26. במהלך ניהול המשפט נחשף בית המשפט לדינמיקה של מערכת היחסים הזוגית, והתמונה המצטיירת מורכבת. כפי שצינתי בהכרעת הדין, ברקע לביצוע העבירות חוסר שביעות רצונו של הנאשם, מהתנהגותה של המתלוננת, בחירותיה, רצונה לצאת לעבודה לצד הטיפול בילדים, וניכר כי קיים פער בין הציפיות של בני הזוג ביחס לחלוקת התפקידים בבית. כן ישנם מתחים וחילוקי הדעת באשר למקום המגורים. כיום בני הזוג מתגוררים בנפרד אך הם קיבלו החלטה משותפת לשקם את הנישואין, לדבריהם, באמצעות סיוע של רב הקהילה. על אף שהנאשם התבקש לתמוך טענותיו באישורים ואסמכתאות, ולהבהיר את טיבן ואופיין של השיחות עם הרב, הגורם המקצועי לדבריו, הוא בחר מטעמים השמורים עמו שלא לעשות כן.

27. יתר על כן, ניכר כי השיחות טרם נשאו פרי וטרם חוללו שינוי בתפיסותיו של הנאשם. ולראייה דבריו

האחרונים. גם עתה בחלוף חודשים מיום ביצוע העבירות ולאחר שניתנה הכרעת הדין המרשיעה מתקשה הנאשם לראות את החלקים האלימים והתוקפניים בדפוסיו אישיותו כפי שבאו לידי ביטוי בהתנהגותו הכוחנית והפוגענית כלפי אשתו, ניכר כי מחזיק בעמדה קורבנית ונוטה לראות בגורמים החיצוניים, כאחראיים למעשיו הפסולים. גם היום מרוכז הנאשם במחירים אותם נאלץ לשלם בעקבות הליך המשפטי, וממוקד בתיאור ההשלכות הצפויות מהענישה. על הנזקים שהסב לאשתו, נפגעת העבירה, זו שמוכנה לקבל אותו חזרה לזרועותיה, לא אמר אפילו לא חצי מילה. ללמדנו, כי ההליך הטיפולי, נמצא בראשיתו, והדרך לשיקום המיוחל עודנה ארוכה ומפותלת.

28. לזאת נוסיף את התנהלותו של הנאשם אל מול הממונה על עבודות השירות, ההתייצבות ללא המסמכים הרפואיים כנדרש, חרף הסברי בא כוחו ובית המשפט, ממחישים אף הם את חוסר התובנה של הנאשם באשר לחומרת מעשיו והענישה המתבקשת מהם.

29. באשר לעמדת המתלוננת. האחרונה העידה במשפט וסיפרה על הרצון לשקם את המערכת הזוגית ולשמור על התא המשפחתי. גם במועד הטיעון לעונש התייצבה בבית המשפט והציגה עמדה מקלה ומכילה וביקשה להתחשב בבקשתה להקל עם הנאשם. אמנם אינטרס הציבור והמתלוננת אינם חד הם, ואולם המחוקק והפסיקה העניקו, ולא בכדי, מעמד מיוחד לנפגע עבירה, ונדרש מהמאשימה ומבית המשפט להתחשב בעמדתו. המתלוננת היא זו שנפגעה, היא זו העומדת בסיכון במישור חברתי, המשפחתי והכלכלי גם בעתיד. לכן, גם עמדה מקלה ומקבלת של קורבן העבירה חייבת לטעמי לקבל ביטוי ומשקל מסוים בגזר הדין.

30. הנאשם אכן נעדר הרשעות קודמות ולכאורה אדם נורמטיבי, אך חומרת העבירה, מאפייניה, תוצאותיה, התנהלותו של הנאשם בכללותה, חוסר תובנה והפנמה של הפסול במעשיו, העדר יכולת לבחינה ולהתבוננות עצמית, חוסר יכולת להביע אמפטיה, העדר אופק שיקומי, מלמדים על רמת סיכון להישנות עבירות אלימות לא מבוטלת ומהווים תמרור אזהרה לבאות.

31. סוף דבר, מצאתי כי מעשיו של הנאשם ראויים לענישה ממשית שיהא בה כדי להלום את חומרתם, להמחיש לנאשם את הפסול במעשיו ולהרתיעו מפני חזרה על אלו. עם זאת, לאור תפקודו התקין עד כה, העדר הרשעות קודמות ולנוכח עמדת המתלוננת והניסיונות לשקם את המערכת הזוגית, לא אמצה עמו את הדין. עתירת המאשימה בנסיבות העניין היא הגונה וראויה, ויש לאמצה במלואה.

תוצאה

32. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 4.7.2023 הנאשם יתייצב ביום 8.10.2023 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז של שב"ס. הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול או שימוש בסמים, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר

עמוד 6

מאחורי סורג ובריח.

ב. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג עוון לרבות איומים;

ג. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע;

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן צו כללי למוצגים.

ניתן היום, כ"ט תמוז תשפ"ג, 18 יולי 2023, בהעדר הצדדים.